

ANNE JACOBS

DCÉRY TOVÁRNIKOVEJ VILY

Impozantné sídlo. Ničivá vojna.
Srdce plné nádeje.

DCÉRY
TOVÁRNIKOVEJ
VILY

ANNE JACOBS

DCÉRY
TOVÁRNIKOVEJ
VILY

Preložila Martina Šturcelová

Dcéry továrnikovej vily

Anne Jacobs
Die Töchter der Tuchvila

Copyright © 2015 by Blanvalet Verlag a division of Penguin Random House
Verlagsgruppe GmbH, München, Germany.
Translation © 2025 by Martina Šturcelová
Slovak edition © 2025 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-575-0019-3

I.

FEBRUÁR 1916
AŽ JANUÁR 1917

Na augsburskú priemyselnú štvrt' klesal sivý včasný súmrak. Kde-tu v ňom tleli svetlá tovární, v ktorých sa stále pracovalo aj napriek nedostatku surovín. V ďalších podnikoch vládla tma. Z melzerovskej textilky vychádzali po konci zmeny starší muži a ženy. Vyhrnuli si goliere, hlavy si pred bubnujúcim dažďom chránili šatkami alebo čiapkami. Po vydláždených cestách stekala zurčiaci voda. Komu neostali poriadne topánky z obdobia mieru a chodil len na drevených podrážkach, mal už mokré nohy.

V jedálni továrnikovej vily z pálených tehál mlčky stál pri okne Paul Melzer a pozoroval čiernu siluetu mesta, ktorá sa čoraz viac miešala s tmou. Nakoniec pustil odhrnutý záves a zhlboka si vzdychol.

„Sadni si ku mne konečne a vypi si, Paul,“ ozval sa mu za chrbtom otec.

Škótska whisky bola v dôsledku námornej blokády tých prekliatych Angličanov aktuálne vzácnosťou. Johann Melzer vzal z vitríny dva poháre a nalial do nich aromatickú tekutinu medovej farby.

Paul na ne iba letmo pozrel a zavrtel hlavou.

„Neskôr, otec. Až keď budeme mať na to dôvod. Daj Boh, aby sme ho mali.“

Z chodby bolo počuť rýchle kroky a Paul sa rozbehol k dverám. Šla okolo slúžka Auguste, okrúhlejšia než predtým, líca mala ružové a čipkovaný čepiec nakrivo na povolenom účese. Niesla kôš s dokrčenými bielymi uterákmi a prestieradlami.

„Stále nič?“ spýtal sa Paul.

„Bohužiaľ, nie, pán Melzer. Ešte to chvíľu potrvá.“

Uklonila sa a utekala ku schodom pre služobníctvo, aby odniesla bielizeň do pracovne.

„Veď to trvá už viac než desať hodín, Auguste!“ zavolať za ňou Paul. „Je to normálne? Naozaj je Marie v poriadku?“

Auguste zastala a s úsmevom dodala, že každý pôrod je predsa iný, niektoré ženy privedú dieťa na svet za päť minút a iné sa s tým trápia celé dni.

Paul ustarostene prikývol. Auguste to predsa musela vedieť. Sama bola už dvojnásobnou matkou a za to, že mohla ostať v službách domu, vďačila výhradne mimoriadnej veľkorysosti panstva.

Z horného poschodia k nim doľahli potláčané výkriky bolesti. Paul podvedome podišiel bližšie ku schodom, no potom bezradne zabrzdil. Matka ho energicky vykázala zo spálne, keď sa dostavila pôrodná baba, a aj Marie ho požiadala, aby šiel radšej dole. Jeho otec od infarktu chorľavel, nech sa vraj Paul oňho postará. Obaja vedeli, že je to len zámienka, ale Paul sa so svojou ženou nechcel hádať, a už vôbec nie teraz v jej stave. Mlčky teda poslúchol.

„Čo postávaš na tej chodbe?“ pokarhal ho otec. „Pôrod je ženská záležitosť. Keď to bude, dajú nám vedieť. Pod' sa napiť!“

Paul si poslušne sadol a nalial do seba pohár. Whisky ho páliť v žalúdku ako oheň a uvedomil si, že od raňajok nič nejedol. Marie pocítila o ôsmej ráno ľahké stahy v chrbte, ale všetci žartovali, že sú to iba ďalšie tehotenské boľáčky. Paul sa potom bezstarostne vybral do továrne. Krátko pred obedňajšou prestávkou mu telefonovala matka, nech okamžite príde do vily, lebo Marie má pôrodné bolesti a už zavolali aj pôrodnú asistentku. Nech si však nerobí starosti, lebo všetko prebieha tak, ako má.

„Keď ťa tvoja matka priviedla na svet pred dvadsiatimi siedmimi rokmi,“ začal Johann Melzer a zamyslene pritom hľadel do pohára s whisky, „sedel som oproti v továrni a robil účty. Chlap sa v takej situácii musí niečím zamestnať, inak sa z toho zblázni.“

Paul prikývol, ale zároveň načúval každému zvuku z chodby. Krokom slúžky, ktorá práve šla z druhého poschodia, odbíjaniu

starých stojících hodin, matčinmu hlasu, který kázal Else, aby přinesla z komory na bílizeň dve čisté prestieradlá.

„Bol si vtedy poriadny kus chlapa,“ pokračoval otec s úsmevom a dolial synovi. „Alicia sa s tebou trápila celú noc. Takmer ju to stálo život.“ Tieto slová Paulovi zo strachu neubrali a otec si to uvedomil. „Nerob si starosti, tieto údajne slabé ženy sú vraj oveľa silnejšie a odolnejšie, než si myslíme.“ Nato sa poriadne napil. „A vôbec, čo je s večerou?“ zavrčal a stisol elektrický zvonček na služobníctvo. „Už bolo šesť. Hádám je tu dnes všetko naruby?“

Zazvonil ešte raz a zjavila sa kuchynská pomocnica Hanna. Tmavovlasé a trochu zakríknuté dievča, ktoré mala Marie pod svojou ochranou. Inak by Hannu Alicia Melzerová už dávno prepustila, na prácu sa veľmi nehodila a rozbila viac riadu než hociktorá jej predchodkyňa.

„Večera, milostivý pán.“

Hanna niesla dva tanieri s obloženými pšenično-žitným chlebičkami, pečeňovkou, topeným syrom s rascou a nakladanými uhorkami z domácej záhrady, ktorú dala Marie zriadiť minulý rok na jeseň. Mäso, údeniny a tuky už boli na prídely a dávali sa len na potravinové lístky. Ak si chcel niekto dopriať nejakú mimoriadnu lahôdku alebo dokonca čokoládu, potreboval dobré kontakty a veľa peňazí. Melzerova rodina však bola verná cisárovi a odhodlaná plniť si svoju vlasteneckú povinnosť. K tej patrila aj ochota čo-to si v ťažkých časoch odpustiť.

„Prečo to trvalo tak dlho, Hanna? Čo tam dole kuchárka vystrája?“

Hanna rýchlo zložila tanieri na jedálenský stôl a dva chleby s pečeňovkou a jedna uhorka jej pritom sklzli na biely obrus. Okamžite ich vzala do ruky a vrátila tam, kam patrili. Paul si vzdychol a vytiahol obočie. Nabádať tú malú k poriadku bolo úplne zbytočné. Všetko, čo jej kto povedal, šlo jedným uchom dnu a druhým von. Humbert, ktorý prácu komorníka v továrnikovej vile vykonával dokonale a sústredene, narukoval hneď na začiatku vojny. Chudák, na vojaka sa vôbec nehodil.

„Je to moja vina,“ džavotala Hanna bez náznaku výčitiek. „Pani Brunnenmayerová mi tanieri pripravila, no najprv som ich odniesla aj s ostatnými hore. Až potom som si všimla, že sú pre vás.“

Vyšlo tak najavo, že kuchárka sa naplno sústredila na panstvo na druhom poschodí. Predovšetkým pôrodná baba mala požehnanú chuť do jedla a popíjala už tretí džbán piva. Okrem toho sa ohlásili pani Elisabeth von Hagemannová a pani Kitty Bräuerová, vraj chcú dnes tiež prísť na večeru.

Paul počkal, kým Hanna odíde, a zlostne zavrtel hlavou. Kitty a Elisabeth, obe jeho sestry. Akoby vo vile nepobehovalo aj bez toho dosť žien.

„Kuchárka!“ zreval z horného poschodia cudzí hlas. „Šálku zrnkovej kávy! Pravej kávy, nijakej hrachovej náhrady!“

To bola určite pôrodná baba. Paul ju ešte nevidel, ale podľa hlasu sa dalo usúdiť, že to bude statná a rázna osoba.

„Generál v sukni,“ okomentoval otec pohrdavo. „Rovnaká sorta ako tá ošetrovatelka, ktorú Alicia najala pred dvomi rokmi. Ako sa to volala? Otilie. Tá by skolila aj celý dragúnsky pluk.“

Pri domových dverách niekto zazvonil. Raz, dvakrát a potom útokom. Hneď nato hromovo zarachotilo klopadlo a nepretržite trieskalo do kovovej doštičky na dverách.

„Kitty,“ zaškeril sa Johann Melzer. „Toto môže byť len Kitty.“

„Už idem, veď už idem,“ vykrikla Hanna, ktorej zvonivý hlas bez problémov prenikol aj cez tri poschodia. „To je dnes ale deň! Svätá Matka Božia! To je teda deň!“

Paul rýchlo vstal a rozbehol sa do haly. Ešte nedávno ho Kittina návšteva otravovala, zato teraz bol rád. Nejestvovalo nič úmornejšie než toto nečinné posedávanie a čakanie. Sestrina večná veselosť ho aspoň rozptýli a uľaví mu od starostí.

Jej rozrušený hlas začul už na schodoch do haly. Kitty, už skoro rok vydatá za bankára Alfonsa Bräuera, bola tiež v radostnom očakávaní a mala porodiť o niekoľko mesiacov, hoci to na nej nebolo vidno. Vyzerala graciózne a štíhlo ako vždy. Paul zbadal malé vydutie pod jej voľnými šatami, iba keď sa lepšie prizrel.

„Panebože, Hanna! Si taká pomalá! Necháš nás stáť vonku vo vlhku. V tomto hroznom počasí si človek akurát uženie smrtí. Och, ako asi mrznú naši úbohí vojaci ďaleko vo Francúzsku a v Rusku? Dúfajme, že neprechladnú. Elisabeth, daj si, prosím ťa, konečne dole ten klobúk. Vyzeráš v ňom strašne, tvoja svokra vôbec nemá vkus. Prines mi papuče, Hanna. Tie malé s hodvábnym vyšívaním. Už je dieťa na svete? Nie? Vďaka Bohu, bála som sa, že to všetko zmeškám.“

Sestry prišli bez šoféra, Elisabeth zrejme šoférovala sama, lebo Kitty sa to zatiaľ učiť nechystala. Nepotrebovala to, bankový dom Bräuer vlastnil niekoľko vozidiel a zamestnával k nim aj vodičov. Zatiaľ čo Kitty si už vyzliekla kabát, klobúk a vyzula si topánky, Elisabeth stála pred oválnym empírovým zrkadlom a obzerala sa v ňom s urazeným výrazom.

Paul si uvedomil, že Kitty vie byť pri svojej úprimnej bezprostrednosti pekne drsná. Preto dodatočne zvolal: „Podľa mňa ti ten klobúk veľmi pristane, Lisa. Dodáva ti...“

Ďalej sa nedostal, lebo Kitty sa mu vrhla okolo krku, pobožkala ho na obe líca a spustila: „Úbohý braček, ty môj chudáčik. Dobré viem, ako sa cítia budúci otcovia,“ chichotala sa. „Skrátka si splnili povinnosť a teraz sú zbytoční. Čo príde, je len naša vec, však, Lisa? Veď čo by si chlap počal s bábätkom? Vie ho vari nadojčiť? Nakrmiť? Pohojsť? Nič z toho.“

„Stačilo, sestrička,“ zasmial sa Paul. „Kto sa stará, aby matka a dieťa mali strechu nad hlavou a čo ješť?“

„No dobre,“ pokrčila Kitty plecami a pustila brata, aby si nasunula zdobené papuče, ktoré jej na podlahu položila Hanna. „To však nič neznamená, braček. Vieš, že v Afrike niektorí černosi budúcim otcom vyrezávajú do nôh rany a sypú im do nich sol? Zdá sa mi celkom rozumné, aby aj muži trochu pocítili, čo sú pôrodné bolesti.“

„Rozumné? Je to barbarstvo!“

„Aký si len zbabelý!“ zachichotala sa Kitty. „No nerob si starosti. U nás tento zvyk do módy ešte neprišiel. Kde je mamička? Hore u Marie? Hádam ste jej nepriviedli tú príšernú babu? Koberku. Bola

u mojej priateľky Dorothey, keď rodila. A predstav si, Paul, že bola úplne na mol, keď vyťahovala dieťa. Takmer ho pustila na zem.“

Paul sa roztriasol od hrôzy. Ostávalo mu len dúfať, že jeho matka si tú osobu vybrala preto, lebo svojmu remeslu rozumie. Kým nad tým uvažoval, Kittinho nepokojného ducha už zamestnávalo niečo iné.

„Elisabeth, ideš už konečne? Prepána, v tom klobúku vyzeráš ako granátnik na bojisku. Zachmúrený a odhodlaný na všetko. Hanna? Kde zase trčíš? Máte nejaké správy o Humbertovi? Darí sa mu dobre? Píše? Nie? To je smutné. Poď, Elisabeth. Ideme hore za Marie. Čo by si o nás pomyslela, keby vedela, že sme tu už dávno a nestaráme sa o ňu.“

„Nie som si istý, či teraz Marie bude mať na teba čas,“ namietol Paul, no Kitty už aj napriek tehotenstvu s ľahkosťou kráčala po schodoch.

„Dobrý deň, otecko!“ zavolala do chodby a hneď bola o poschodie vyššie, kde sa nachádzali spálne. Paul by ani pri najlepšej vôli neuhádol, čo sa tam odohralo, no predpokladal, že Kitty sa úspešne podarilo preniknúť do centra diania. A jemu ako budúce-
mu otcovi to tvrdohlavo odopierali.

„Ako sa vodí oteckovi?“ spýtala sa Elisabeth, keď sa konečne odhodlala odložiť kabát a klobúk. „Dúfam, že ho to všetko priveľmi nerozrušuje.“

„Myslím si, že sa s tým vyrovnáva celkom dobre,“ odvetil Paul. „Nechcela si podporiť dámsku skupinku hore? Alebo radšej budeš robiť spoločnosť otcovi a mne?“

„Ostanem tu dole. Aj tak som s ním chcela hovoriť.“

Paulovi sa uľavilo, že aspoň Elisabeth pobudne s nimi v jedálni, keď už Kitty musela prekážať pôrodnej babe. Panebože, kiežby už bolo po všetkom! Predstava, že Marie trpí, bola preňho neznesiteľná. Nebol príčinou všetkého on? Splodil predsa dieťa.

„Tváriš sa, akoby si zhltol žubrienku,“ prehodila Elisabeth s úšklabkom. „Pritom by si sa mal radovať. Budeš predsa otcom, Paul.“

„A ty tetou, Lisa,“ vrátil jej to bez náznaku nadšenia.

Johann Melzer sa medzitým v jedálni začítal do novín *Augsburger Neueste Nachrichten* a opakovane študoval články o priebehu vojny. Keby mal človek veriť tým nadšeným správam, bolo by Rusko už dávno porazené a Francúzov by tiež čoskoro čakal koniec. Lenže vojna pokračovala už tretí rok a Johann Melzer aj napriek vernosti cisárovi ostával realista, teda skeptik. Nadšenie, ktoré sa ho zmocnilo na začiatku bojov, už dávno vyprchalo.

„Hádam nepiješ, otecko!“ rozhorčila sa Elisabeth. „Vieš predsa, že ti doktor Greiner zakázal alkohol.“

„Nezmysel!“ odsekol Melzer nahnevane. Všetci obyvatelia vily sa už dávno zmierili s tým, že otec je skrátka svojhlavý pacient. Matka ho prestala obťažovať predpismi a varovaniami, Elisabeth si však nevedela pomôcť. Nieкто na jeho zdravie predsa musel dbať.

„Čo píše pán poručík o vojne na západnom fronte?“ začal sa pýtať Melzer. Zrejme preto, aby sa vyhol ďalším výčitkám.

Elisabeth bola už viac než rok vydatá za majora Klausa von Hagemanna. Svadbu mali narýchlo len pár dní po vypuknutí vojny, lebo Klaus sa so svojím jazdeckým plukom zúčastnil na ťažení pri Marne. Začiatkom roku tisícdeväťstopätnásť potom uzavreli manželský zväzok aj Marie s Paulom a Kitty s bankárom Alfonsom Bräuerom.

„Práve dnes prišiel od Klausa list,“ referovala Elisabeth a siahla do kabelky. „Stojí teraz s plukom pri Antverpách, ale vyzerá to tak, že čoskoro dostanú pochodový rozkaz na juh. Samozrejme, nepíše, kam pôjdu.“

„Na juh. Aha,“ zavrčal Johann Melzer. „A tebe sa stále darí dobre?“

Elisabeth pod otcovým pozorným pohľadom očervenela. Jej manžel dostal minulý rok v októbri niekoľko dní dovolenky a riadne si plnil manželské povinnosti. Elisabeth veľmi dúfala, že konečne otehotnie. Ibaže márne. Otravný pravidelný cyklus sa dostavil opäť, a to so zlomyseľnou presnosťou, zvyčajnými bolesťami hlavy a s kŕčmi v bruchu.

„Je mi dobre, otecko. Ďakujem za opýtanie.“

Paul jej posunul svoj tanier a ponúkol ju. Údajne do seba nedostane ani hlt.

Elisabeth tučnej pečeňovke nevedela odolať. Prepánajána, čo to ten Paul vystrájal! Samozrejme, že teraz Marie neprežívala príjemné chvíle, ale privádzala predsa na svet dieťa. Kitty to čakalo tiež. Iba Elisabeth nebolo dopriate materinské šťastie, ale to jej mohlo dôjsť už skôr. Kitty bola dieťaťom šťasteny, osud si ju vybral, vždy bola ako malá sladká víla. Všetko, čo si kedy priala, jej spadlo do lona. Doslova a do písmena. Elisabeth sa musela pozbierať, aby neprepadla sebaľútosti. Rozhodla sa teda, že si svoju povinnosť k vlasti a cisárovi splní inak.

„Vieš, otecko,“ začala s úsmevom, zatiaľ čo Paul znovu vybehol na chodbu, „podľa mňa vzhľadom na naše spoločenské postavenie a priestorové možnosti vo vile ani nemáme na výber. Klaus mi jasne povedal, že nechápe, prečo stále váhaš. Koniec koncov je to naša vlastenecká povinnosť.“

„O čom to hovoríš?“ zareagoval Johann Melzer podozrievavo. „Hádám nie zase o tom šialenom nápade urobiť v našom dome lazaret! To si rýchlo vyhod' z hlavy, Elisabeth!“

Čakala, že ju otec odmietne, ale nedala sa tým odradiť. Mamička jej plán napoly schválila, dokonca aj pani von Sontheimová už zriadila lazaret a rodičia jej najlepšej priateľky Dorothey poskytnú na tento účel jeden zo svojich domov. Prirodzene, iba pre dôstojníkov, nikto nechcel mať pod strechou nejakých zavšivených nevzdelaných proletárov.

„Dole v hale je miesto najmenej pre desať lôžok a v pracovni by sa dala urobiť operačná sála.“

„Nie!“

Na potvrdenie svojho stanoviska siahol Johann Melzer po fľaši whisky a opäť si výdatne nalial. Potom vyhlásil, že dole v hale býva neustále prievan, čo je pre chorých ľudí mimoriadne nezdravé. Navyše tam nie je dobré svetlo a v neposlednom rade by každý, kto vstúpi do domu, musel prejsť okolo lôžok s pacientmi, lebo hala je rovno za vstupnými dverami.

„Zabúdaš, že máme aj druhý vchod vzhodu cez terasu, otecko. A prievanu sa dá zabrániť závesmi z hrubej látky. Nie, podľa mňa sa na to hala hodí. Je priestranná, vetraná a ľahko dostupná z hospodárskych miestností.“

Johann Melzer vypil whisky a rázne postavil prázdny pohár na stôl. „Kým budem mať v tomto dome rozhodné slovo, tá hlúposť sa tu konať nebude. Už aj tak musíme kŕmiť dosť hladných krkov a okrem toho máme kopu problémov v továrni.“

Elisabeth sa chystala namietnuť, no otec ju predbehol.

„Netuším, z čoho zaplatím robotníkov a ako dlho ich ešte budem môcť zamestnávať,“ rozčúlil sa. „Bavlna nie je už od začiatku vojny, teraz dochádza aj vlna a na pradenie z konope nie sú moje stroje stavané. Daj mi s tým bláznivým nápadom pokoj, inak...“

Vonku na chodbe sa čosi pohlo. Zaznel Kittin rozrušený hlas, začali búchať kadejaké dvere a Else sa náhlila po chodbe s košom plným látok. Elisabeth vydesene zbadala, že biele plachty sú špinavé od krvi.

„Máš dcéru, braček!“ zvolala Kitty zhora. „Krásnu maličkú dcéru. Panebože, je taká drobunká a pritom má ručičky a prstíky, dokonca aj nechty. Babica ju dala Auguste, aby ju okúpala.“

Paul vybehol po schodoch, aby ho konečne pustili k Marie, ale Kitty sa mu v polovici cesty vrhla okolo krku a rozplakala sa mu na pleci od šťastia.

„Pusť ma už konečne, Kitty!“ okríkol ju netrpezlivo a usiloval sa vymaniť z jej zovretia.

„Áno, áno, hneď,“ zavzlykala sestra a objala ho ešte pevnejšie. „Počkaj, kým ju vykúpu. Potom ti ju dajú do náruče už zabalenú. Och, je kúzelná, Paul. A Marie bola statočná. Ja to tak určite nedokážem, to viem už teraz. Prebudím revom celý Augsburg, keď už nebudem môcť vydržať bolesti.“

Elisabeth na prahu jedálne nahnevane vzdychla. To dieťa sa muselo narodiť práve teraz! Mala v zálohe viacero pádných argumentov, ktorými by otca zahнала do kúta, ibaže ten vstal a tiež vyšiel na chodbu.

„Takže dievča,“ vyslovil nespokojne. „No nič, hlavne, že sú matka a dieťa v poriadku.“

Musel sa uhnúť, lebo Auguste niesla drevenú kolísku, do ktorej kedysi ukladali malého Paula a po ňom aj obe jeho sestry. Pochádzala ešte od Maydornovcov, z pomoranskej rodinnej vetvy, a pravdepodobne v nej uspávali nejedno urodzené dojča.

„Marie!“ vykrikol Paul dohora. „Marie, drahá! Je ti dobre? Pus-tite ma k nej!“

„Nech počká!“ zahrmel panovačný hlas pôrodnej baby.

„Tá osoba je príšerná,“ podotkla Kitty pobúrene. „Keď to príde na mňa, neželám si, aby bola táto megera v mojej blízkosti. Správa sa, akoby jej tento dom patril. Predstav si, komandovala dokonca aj mamičku.“

Elisabeth sa neochotne rozhodla, že tiež vyjde z jedálne a zapojí sa do diania. Predsa len bola na bábätko zvedavá. Dievčatko! Marie si to zaslúžila. Aký sklamaný bol tou správou otecko! Dúfal, že to bude vnuk, ktorý raz prevezme vedenie továrne.

Zhora bolo počuť šuškanie. Paul stál na schodoch pri Kitty a obaja sa tvárili zarazene. To je zvláštne, pomyslela si Elisabeth. Že by na tom Marie bola zle? Nestratila priveľa krvi? Neumrie nakoniec od vyčerpania?

Elisabeth sa odrazu prudko rozbúšilo srdce a cestou po schodoch sa musela pridržať zábradlia. Bože na nebi! Priala síce Marie menšiu horúčku, no nemusela predsa rovno odchádzať zo sveta!

Nato sa otvorili dvere spálne a vyšla z nich mamička. Chuderka bola celá bez seba. Červená v tvári a na blúzke mala mokré flaky. Roztrasenými rukami si zasúvala za ucho uvoľnené pramene vlasov.

„Paul, môj drahý Paul.“

„Preboha, mamička! Čo sa stalo?“

Rozbehol sa k nej a zlyhával mu hlas.

„Je to... neuveriteľné,“ vzlykala Alicia Melzerová. „Máš syna.“

Zmysel jej slov nikto nechápal, dokonca ani Elisabeth. Najprv to bola predsa dcéra, teraz odrazu syn. Vari bola pôrodná baba taká opitá, že nerozoznala chlapčeka od dievčatka?

„Syna?“ vykoktal. „Takže nie dcéru, ale syna? Čo je s Marie?“

Alicia sa musela oprieť o stenu. Zavrela na chvíľu oči a priložila si na čelo ruku. Pritom sa usmievala.

„Tvoja žena porodila dvojčatá, Paul. Dievčatko a chlapčeka. A ako sa má Marie? Práve teraz skvelo.“

Elisabeth zastala uprostred schodiska a jej strach sa premenil na zlosť. Dvojčatá! Neskutočné! Niektorým ľuďom skrátka nikdy nestačí! A navyše sú ešte aj zdraví. Vzápätí sa ozval plač jedného z detí. Slabý a pridusený, akoby tá malá bytosť musela vyvinúť obrovskú námahu, aby zo seba vydala zvuk. Elisabeth odrazu zovrelo srdce a zaplavil ju pocit obrovskej nehy. Tí dvaja boli istotne nesmierne maličkí, ak sa museli deliť o miesto v matkinom tele.

Konečne sa objavila aj pôrodná baba, robustná žena s prešedivenými vlasmi a buclatými lícami plnými červených žiliek. Malá čerstvo naškrobenú zásteru, ktorú si zrejme tesne predtým uviazala na čierne šaty. Mocnými rukami niesla dva balíčky. Novorodenci boli zabalení a vykúkali im len ružové hlavičky. Paul zamračene vyvaľoval oči na svoje deti a tváril sa neveriacky, priam zmätene.

„Sú zdravé?“ spýtal sa pôrodnej baby.

„Samozrejme, že sú.“

„Ja len...“ koktal.

Ako tam tak stál a zísal na bábätká, nevyzeral práve ako hrdý otec. Deti mali namiesto tváří len grimasy, oči ako čiarky, namiesto nosov dve malé dierky. Iba ústa vyzerali veľké. Jedno z dvojice mrnčalo a vydávalo zo seba zvláštne bezmocné zvuky.

„Ktorý z nich je chlapec?“ zaujímalo Johanna Melzera, ktorý medzitým tiež vyšiel hore schodmi.

„Ten kriklúň. Je menší než jeho sestra, ale už teraz odhodlaný sťažovať sa na pomery na tomto svete.“

Pôrodná asistentka sa zaškerila. Aspoň ona vyzerala spokojná s výsledkom svojho úsilia. Ani nenamietala, keď Paul okolo nej prekízlol do izby.

„Marie!“ zvolal polohlasom. „Moja drahá Marie! Koľko si si vytrpela! Ako ti je? Sú úžasné! Naše deti!“

„Pácia sa ti?“ šepala Marie a zachichotala sa. „Dve muchy jednou ranou. Je to praktické.“

„Marie,“ hlesol Paul nežne. Elisabeth nerozumela, čo povedal potom, a ani to nepatrilo do zvedavých uší.

V hrdle sa jej vytvorila hrča a pomaly rástla. Panebože, bolo to také dojemné. Kiežby aj jej Klaus niekedy hovoril také nežné a vďačné slová. Podišla k matke, aby ju objala, a odrazu zbadala, že plače.

„Už pre nich máte mená?“ vyzvedala babica.

„Samozrejme,“ odvetila Alicia Melzerová a pohladila Elisabeth po chrbte.

„Dievčatko sa bude volať Dorothea a chlapček Leopold.“

„Dodo a Leo!“ zvolala nadšene Kitty. „Otecko, na toto musíš otvoriť sekt. Ponalievam. Och, keby tu tak bol náš starý dobrý Humbert. Nikto nevedel tak šikovne nalievať a nosiť na stôl ako on. Podťe, podťe, tí dvaja vnútri si majú o čom šepkať.“

Pobrali sa do červeného salóna a poslali Else po poháre. Johann Melzer zatiaľ zišiel do pivnice po sekt. V taký radostný deň si na čerstvo narodené melzerovské potomstvo mohol trochu pripíť aj personál. Kitty nalievala a Alicia zavolala z kuchyne Brunnenmayerovú a Hannu. Else odniesla podnos hore do spálne a ponúkla šumivé šampanské šťastným rodičom, ale aj Auguste a pôrodnej asistentke.

„Na zdravie nových pozemšťanov!“ zvolal Johann Melzer. „Nech nad nimi bdejú svätí anjeli Boží, rovnako ako ochraňujú našu milovanú vlasť a cisára.“

Napili sa na Dodo a Lea, na mladú matku Marie, na novopečených rodičov a, prirodzene, na cisára. Kuchárka Brunnenmayerová vraj vedela už dávno, že milostivá pani nosí pod srdcom dvojčatá, lebo jej veľmi zhrubli nohy. Hanna vyzvedala, či bude môcť bábkárka niekedy vziať na prechádzku v kočiari. Do budúca jej to prisľúbili, no iba v spoločnosti vychovávateľky, ktorú ešte nenajali.

„Už dlho som nebola taká šťastná a tak sa mi neľavilo,“ vyslovila Alicia, keď bola rodina zase spolu. Oči jej žiarili, keďže ju po

tolkej námahe opojila už polovica pohára sektu. „Pripadá mi to ako návrat starých časov. Ako keď sme my dvaja boli ešte mladí. A naše deti malé. Pamätáš sa? Veselo sa smiali na celú halu. Vyvádzali v parku a nášho záhradníka privádzali do zúfalstva.“

Johann Melzer si sektu len uchlipol a odložil pohár, aby mohol objasniť manželku. To gesto medzi nimi už dávno nebolo bežné. Elisabeth videla, ako matka s úsmevom zatvára oči a opiera sa horúcim lícom o otcovo plece.

„Blažený je ten, kto sa môže obzrieť za minulým šťastím,“ zamrmľal Johann Melzer. „To je poklad, ktorý človeku nemôže nikto vziať.“

„Kde sa toľko moceš?“ vyštekla Else na Hannu. „Už tu čakám v daždi dobrú štvrtúhodinu! Ak dnes nedostaneme mäso a údeniny, milostivej panej poviem, kto za to môže!“

Else mala zlú náladu a bez zábran si ju vybíjala na Hanne. Taká skrátka bola. Tichá a nenápadná Else. Pri Auguste, ktorá sa vedela brániť, dokonca ani pri energetickej kuchárke nemala odvalu reptáť. A pri panstve bola samá poklona. Lenže Hanna, ktorú aj tak neustále kárali a trestali, sa slúžke Else hodila ako fackovací panák.

Hanna vláčila veľký kôš s uchami a v ňom vrece zo žihľavového plátna. Dúfali, že sa im podarí ukoristiť nejaké zemiaky.

„Musela som ešte umyť riad a priniesť vedro uhlia,“ vysvetľovala Hanna Else, ktorá na ňu v kabáte a klobúku čakala pod strechou vstupného portálu. V podstate tam ani nemala byť, lebo pre personál slúžili dva bočné vchody. Kdeže dážď! Else nemala na plášti ani kvapku.

„To je ale počasie,“ zabeďákala, keď musela opustiť suché miestočko a vydať sa s Hannou na cestu. „Zmočí nás do nitky. Hlavne, aby som neprechladla. Dávaj pozor, Hanna, špliechaš mi na sukňu. Vieš vôbec niečo poriadne? Ani kráčať rovno nie si schopná. A dávaj pozor na kôš, aby...“

Else vykrikla, komicky zamávala rukami a zapotácala sa. Zakopla o suchú vetvu starého gaštana. Odlomil ju vietor a zhodil na zem. A aby nešťastia nebolo málo, ešte aj šliapla do kaluže a nabrala sa jej voda do ľavej topánky, ktorá už aj tak mala diery.

„Pozor, Else,“ prehodila Hanna s vážnym výrazom, za ktorým sa ukrývala škodoradosť. „Na ceste sú popadané konáre.“